

Den 7. marts 2018
MFVM 463

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om re-godkendelse af produkter, der er fremstillet af genetisk modificeret sukkerroe H7-1 i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har i henhold til GMO-forordningen fremsat forslag om re-godkendelse af genetisk modificeret sukkerroe H7-1. Godkendelsen vil gælde import og fødevarer- og foderanvendelser af produkter fremstillet af den genmodificerede sukkerroe. Godkendelsen vedrører ikke dyrkning i EU. Sukkeroe H7-1 er tolerant over for ukrudtsmidler baseret på glyphosat. Sukkerroen indeholder ikke antibiotikaresistensgener. Vurderingen i forbindelse med godkendelsen i EU omhandler sikkerheden af de produkter, der ønskes markedsført, og ikke hvorvidt der er en nyttevirkning heraf. Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) vurderer, at sukkerroen er lige så sikker som tilsvarende konventionel ikke-genmodificeret sukkerroe med hensyn til potentielle effekter på menneskers og dyrs sundhed og på miljøet ved de påtænkte anvendelser. De rådgivende danske eksperter ved DTU Fødevarerinstitutionen og Nationalt Center for Miljø og Energi ved Aarhus Universitet er enige i denne vurdering. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Regeringen konstaterer således, at der ikke er fagligt eller juridisk grundlag for at modsætte sig en re-godkendelse, og kan støtte forslaget. Forslaget forventes at komme til afstemning på møde i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder den 19. marts 2018.

Baggrund

Kommissionen har den 2. marts 2018 fremsat forslag om fornyet tilladelse til markedsføring af produkter, der er fremstillet af genetisk modificeret sukkerroe H7-1. Forslaget er fremsat efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer (GMO-forordningen). Forslaget er fremsat med hjemmel i GMO-forordningens artikel 11 og 23.

Beslutningen træffes på grundlag af et forslag fra Kommissionen, som forelægges Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (Stående Komité) efter undersøgelsesproceduren.

Hvis komitéen afgiver en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Opnås der ikke kvalificeret flertal for forslaget i komitéen, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge et ændret forslag for komitéen eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse eller ingen udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder den 19. marts 2018.

Formål og indhold

I oktober 2016 indsendte KWS SAAT SE og Monsanto i henhold til reglerne i GMO-forordningen en ansøgning om fornyet tilladelse til markedsføring af produkter fremstillet af sukkerroe H7-1 til fødevarer- og foderbrug.

Sukkeroe H7-1 danner proteinet CP4 EPSPS, som gør planten tolerant over for ukrudtsmidler baseret på glyphosat. Roen indeholder ikke antibiotikaresistensgener.

Den sundheds- og ernæringsmæssige kvalitet af sukkerroe H7-1 adskiller sig ifølge den oprindelige ansøgning ikke fra konventionel (ikke-genmodificeret) sukkerroe.

Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) har med en udtalelse af den 16. november 2017 vurderet, at der ikke er fremkommet nye oplysninger, som ændrer den oprindelige vurdering af, at sukkerroe H7-1 er lige så sikker at anvende som tilsvarende produkter fra ikke-genmodificeret sukkerroe med hensyn til potentielle effekter på menneskers og dyrs sundhed og på miljøet. EFSA har ikke fundet behov for en miljømæssig overvågning af markedsføringen, da der ikke er tale om godkendelse af levende, spiredygtige sukkerroer, men kun forarbejdede produkter.

EFSA har i sin vurdering taget hensyn til de specifikke spørgsmål og bekymringer, der var indsendt af EU-medlemsstaterne i forbindelse med høringen af de kompetente myndigheder i henhold til artikel 6 og 18 i GMO-forordningen.

Godkendelsens omfang

Kommissionens forslag lægger op til, at der gives fornyet tilladelse til import og markedsføring af fødevarer og foderstoffer, er fremstillet af sukkerroe H7-1. Godkendelsen omfatter ikke import af levende, spiredygtige sukkerroer eller dyrkning af sukkerroen i EU.

Godkendelsen vil gælde fra datoen for offentliggørelse af en eventuel beslutning om godkendelse i EU-Tidende. Beslutningen vil gælde i 10 år fra denne dato. Såfremt godkendelsen ønskes opretholdt efter udløb af 10 års fristen, vil der skulle ansøges om re-godkendelse.

Mærkning

Produkter til fødevarer- eller foderbrug, der er fremstillet af sukkerroe H7-1, skal i henhold til forslaget mærkes til den endelige forbruger med oplysningen ”fremstillet af genetisk modificeret sukkerroe” i overensstemmelse med de almindelige GMO-mærkningsregler.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens holdning, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området overordnet er reguleret af en forordning, hvorfor reglerne er umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget har ikke samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser og vurderes ikke at indebære administrative byrder. Det vurderes, at forslaget kan have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser for den animalske produktion i Danmark, idet en manglende godkendelse vil kunne afskære erhvervet fra forsyningen af gængse råvarer på verdensmarkedet. Godkendelsen af den konkrete GM sukkerroe forventes desuden ikke at medføre ændringer af det eksisterende importmønster.

Med hensyn til de sundheds- og miljømæssige konsekvenser af anvendelsen af sukkerroe H7-1 konkluderer EFSA, at sukkerroe ved de påtænkte anvendelser er lige så sikker som tilsvarende konventionel ikke-genmodificeret sukkerroe med hensyn til potentielle effekter på menneskers og dyrs sundhed og på miljøet. Dette indebærer bl.a., at de nye proteiner, der dannes som følge af genmodificeringen, vurderes at være sundhedsmæssigt uproblematisk.

DTU Fødevareinstituttet har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale. Instituttet kan tilslutte sig EFSA's vurdering af, at sukkerroe H7-1 er at betragte som andre konventionelle sukkerroe i relation til de sundhedsmæssige og ernæringsmæssige aspekter.

Vurderingen i forbindelse med godkendelsen i EU omhandler sikkerheden af de produkter, der ønskes markedsført, og ikke hvorvidt, der er en nyttevirkning heraf.

Fødevestyrelsen bemærker, at sikkerheden ved brug af ukrudtsmidler, og rester heraf i fødevarer og foder, vurderes og reguleres under EU's pesticid-regler og ikke under GMO-reglerne. Eventuelle restindhold af pesticider skal overholde de samme grænser som konventionelle (ikke genmodificerede) afgrøder.

Landbrugsstyrelsen har den 17. november 2017 bedt eksperter ved Nationalt Center for Miljø og Energi på Aarhus Universitet (DCE) om at vurdere de miljømæssige konsekvenser ved en re-godkendelse af sukkerroe H7-1. Aarhus Universitet har vurderet, at den samlede risiko for effekter på naturen og miljøet som følge af import af raffinerede produkter fra H7-1 sukkerroen er negligerbar, og er enig med EFSA i, at der ikke er behov for overvågning af markedsføringen. Vurderingen er hermed i overensstemmelse med EFSA's vurdering.

På den baggrund skønnes forslaget ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

DI Fødevarer anbefaler, at ansøgningen imødekommes uden forsinkelse. Ud fra EFSA's positive udtalelse er det brancheforeningens vurdering, at der er tilvejebragt tilstrækkelig dokumentation for at imødekomme ansøgningen.

Biodynamisk Forbrugersammenslutning opfordrer til at stemme nej til ansøgningen. Foreningen mener, at sukkerroen og andre GMO'er vil have negative effekter på sundheden og miljøet, og foreslår at sukkerroen undersøges nærmere.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Hidtidige afstemninger blandt medlemsstaterne om godkendelse af GMO'er under GMO-forordningen har hverken vist et kvalificeret flertal for eller imod. Det forventes, at afstemningen om forslaget i den Stående Komité vil give samme resultat. Forslaget kan på den baggrund forventes at blive sendt til appeludvalget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering som fastsat i GMO-forordningen.

Den sundheds- og miljømæssige vurdering af anvendelse af fødevarer og foder fremstillet af sukkerøe H7-1 giver ikke danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger.

Der er ikke krav i lovgivningen om, at ansøgere skal redegøre for den samfundsmæssige nyttevirkning af GMO'er. Dette aspekt indgår ikke i forordningens kriterier for godkendelse.

Regeringen noterer sig, at betingelserne for opnåelse af en re-godkendelse er opfyldt, og at der på den baggrund ikke er fagligt eller juridisk grundlag for at modsætte sig en godkendelse. Regeringen kan støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.